

6è.
Premi
 de PERIODISME
 d'INVESTIGACIÓ

**RAMON
 Barnils**

La dotació del premi serà de 3.333 euros.
 Els treballs, inèdits i escrits en català hauran de presentar-se
 al setmanari **EL TEMPS** abans del 30 de setembre de 2006
 per correu ordinari:
 Avd. Baró de Càrcer, 37. 1er, 1a, 46001 València
 o per correu electronic: premi.barnils@eltemps.net

L'obra guanyadora serà publicada al setmanari **EL TEMPS**

El premi es farà públic durant el sopar de lliurament
 dels XV Premis Octubre que tindrà lloc a València
 el 28 d'octubre de 2006

Per a més informació:
 Av. Baró de Càrcer, 37, 1r, 1a.
 46001 València
 Tel. 963 535 100
 Fax 963 534 569
premi.barnils@eltemps.net
www.eltemps.net

Llum verda

Un any després de ser aprovat pel Congrés dels Diputats, el carnet per punts arriba al carrer. L'aval de l'èxit del sistema en altres països europeus, com França o el Regne Unit, no minva el temor dels conductors, que, en bona part, desconeixen la nova normativa. Els dubtes i les pors s'incrementen en el cas dels professionals de la conducció, que se senten desemparats amb una normativa que els ha deixat de banda i que, d'un dia per l'altre, també els pot deixar al carrer.

Amb la vista posada al mal endèmi de la sinistralitat a les carreteres, el carnet per punts pitja l'accelerador. L'estat espanyol se suma, d'aquesta manera, a la iniciativa empresarial per altres països de la Unió Europea amb què han aconseguit complir els seus objectius: reduir entre un 5 i un 10% els índexs d'accidents al volant. No obstant la garantia dels precedents, els conductors no ho veuen clar. Desconeixen, en gran part, quines són les infraccions penalitzables, com s'aplicarà la sanció i quines repercussions tindrà

al carnet per punts

Segons les infraccions comeses en els últims anys, el Servei Català de Trànsit calcula que cada any poden perdre algun punt 250.000 conductors del Principat i, els 12 punts, uns 6.000.

Europa: suma i resta

La implantació del carnet per punts ve precedida per l'èxit aconseguit en altres països de la Unió Europea, on fa anys que és vigent i on ha suposat un revulsiu per acabar amb la xifra d'accidents. El Regne Unit, on el sistema funciona des del 1982, és el país europeu amb menys morts per milió de quilòmetres recorreguts. En aquest cas, els punts se sumen enlloc de restar-se, com també ocorre a Alemanya, on compten amb permís per punts des del 1999. A França, el nou sistema va entrar en vigor el 1992 i, com en el nostre cas, es basa en la pèrdua progressiva de punts, partint d'un saldo de 12. Els veïns francesos poden certificar les garanties d'èxit del sistema: han disminuït les infraccions per consum d'alcohol en un percentatge superior al 6% i a l'any 2003, per exemple, van reduir les morts per accident de trànsit en un 17%.

Els responsables de la Direcció General de Trànsit, impulsora del sistema a l'estat, asseguren que cal tirar endavant el projecte i anar regulant-ne, de mica en mica i sobre la marxa, les deficiències.

La confiança de la societat. "La societat dona la seva confiança als conductors mitjançant un nombre de punts. Si es cometen infraccions, el conductor va perdent punts i, per tant, la confiança atorgada per la societat." D'aquesta manera didàctica Maria Teresa de Saneustaquio, cap de Trànsit de la província de

Barcelona, explica en què consisteix el carnet per punts, en vigor des de l'1 de juliol, al mateix temps que afegeix que "l'únic que s'ha de preocupar per la implantació del carnet és l'infractor reincident, el que sol tenir multes per excés de velocitat, alcoholèmia i per no fer servir el cinturó de seguretat" i que a Catalunya, per exemple, es calculen en 6.000.

En aquest gest de confiança, la societat atorga al conductor un saldo de 12 punts, 8 en el cas dels que tinguin menys de tres anys de permís. Es tracta d'una assignació informàtica realitzada per

l'administració, per tant, no s'ha de fer cap tràmit. Cada vegada que es comet una infracció penalitzable –vegeu la taula adjunta– i la sanció és ferma, l'autoritat competent comunica a la DGT la infracció, i aquesta procedeix, si escau, a treure els punts del crèdit vinculat al permís de conduir en qüestió. El conductor pot recuperar aquests punts parcialment superant un curs o deixant de cometre infraccions que representin la pèrdua de més punts. Mitjançant la superació del curs de sensibilització i reeducació vial, es poden recuperar fins a un màxim de 4 punts, tot i que aquest curs només es podrà fer una vegada cada dos anys (cada un, en cas de conductors professionals). Si no es perden més punts en un termini de dos anys, el conductor recupera el crèdit inicial de 12 punts, llevat que la pèrdua parcial de punts sigui per infraccions estipulades com a molt greus, cas en què s'haurà d'esperar fins tres anys.

En cas de retirada del carnet per acumulació de sancions, i per tant de pèrdua de punts, després de sis mesos de la notificació, el conductor pot obtenir-ne un de nou superant un curs de reeducació i sensibilització i una prova teòrica a la Direcció de Trànsit. Es recuperen, però, només 8 punts. Si el conductor és reincident i perd el seu permís per segona vegada, haurà d'esperar un any abans de tornar a conduir.

En tots els casos, tal com indica Saneustaquio, "el carnet per punts és una eina més". Per aquesta raó, la pèrdua de punts no eximeix de les sancions administratives corresponents. És a dir, si cometo una infracció, puc ser sancionat econòmicament i fins i tot se'm pot retirar el carnet temporalment, si escau, com fins ara. I a més, se'm restarà el saldo del meu carnet per punts.

En els cinc anys d'existència, el Servei Català de Trànsit (SCT) ha obert uns 2,3 milions d'expedients sancionadors, un 60% dels quals comportarien –amb la nova llei a la mà– la pèrdua d'entre 4 i 6 punts. Segons el SCT, dels 4 milions de conductors catalans, cada any podrien perdre algun punt uns 250.000, un 10% d'aquests en podria perdre més de 4, i uns 6.000, el total de 12 punts.

Les recances dels conductors.

Les associacions d'automobilistes aplaudeixen qualsevol iniciativa en-

caminada a retallar les elevades xifres de sinistralitat de les nostres carreteres, tot i que tenen alguna recança sobre la manera com s'aplicarà el carnet per punts. Jaume Baró, director territorial del Comissariat Europeu de l'Automòbil (CEA) a Catalunya, alerta sobre la possible "indefensió" del ciutadà català a causa del solapament d'administracions, ja que el Servei Català de Trànsit té el cent per cent de les transferències en qüestió de sancions. Ara, però, davant una infracció, l'autoritat competent haurà de notificar-la a la DGT. La cap de Trànsit de la província de Barcelona ja ha anunciat que "no entrarà en la bondat del procediment de les altres administracions, només es realitzaran comunicacions informatives".

Els transportistes, desemparrats. Malgrat haver participat activament en l'elaboració de la nova normativa del carnet per punts, el col·lectiu de conductors professionals —uns 60.000 a tot Catalunya— no ha aconseguit que l'articulat reconegui la diferenciació entre l'àmbit laboral i el personal. Joan Moreno, secretari general de la Federació de Transports de la UGT de Catalunya, comparteix la fita de reduir l'alta sinistralitat de les carreteres, "sobretot perquè el nostre sector lidera malauradament el rànquing de sinistralitat laboral a l'estat, fins i tot supera la construcció". Durant el 2004, quaranta-sis conductors professionals van morir a les carreteres catalanes. Però, tot i tenir objectius comuns, els professionals creuen que la nova llei els ha deixat al marge en molts aspectes. Tal com indica Moreno, "el greuge principal consisteix en el fet que la retirada del carnet de conduir per un cert temps significa, en el nostre cas, la pèrdua de la nostra capacitat productiva". I ho exemplifica ràpidament: "Si un pilot aerí o un conductor de tren perd una sèrie de punts anant al volant del seu cotxe, les autoritats li podran treure el carnet, però ell podrà tornar a treballar a l'endemà. Nosaltres, no."

És per això que el col·lectiu professional lluita per establir una diferenciació entre el carnet personal i el laboral, tot i que només s'ha aconseguit esgarapar algunes engrunes: la definició de conductor professional, un menor ter-

Què resta punts?

Tot conductor partirà d'un crèdit de 12 punts, excepte els novells amb menys de tres anys de carnet, que en tindran 8. Si en tres anys no es cometen infraccions, el conductor podrà sumar 3 punts més al seu compte personal. Com a màxim, doncs, es podrà disposar de 15 punts.

-2 PUNTS Totes aquestes són multes greus que se sancionen amb multes de 91 a 300 euros

- Parar o estacionar en zones de risc per a la circulació, per als vianants o en els carrils destinats al transport públic urbà.
- Utilitzar sistemes de detecció de radars.
- Superar el límit de velocitat de 21 a 30 km/h.
- No portar l'enllumenat quan és necessari.
- Portar un menor de dotze anys com a passatger en una motocicleta.

-3 PUNTS Totes aquestes són multes greus que se sancionen amb multes de 91 a 300 euros

- Fer un canvi de sentit prohibit.
- Utilitzar el telèfon mòbil o auriculars mentre es condueix.
- No mantenir la distància de seguretat.
- No dur el cinturó de seguretat, casc o un altre element obligatori.
- Superar el límit de velocitat de 31 a 40 km/h.

-4 PUNTS Sanció greu, de 91 a 300 euros

- Conduir un vehicle sense la llicència apropiada.
- Llançar objectes que puguin produir incendis o accidents.
- Conduir creant riscos o a més de 40 km/h.
- Saltar-se un stop, un semàfor en vermell o no respectar les prioritats de pas o els agents de circulació.
- Avançar en circumstàncies de risc.

-4 PUNTS Sanció molt greu, de 301 a 600 euros.

- Circular per l'autopista o autovia amb un vehicle prohibit.
- Conduir amb el 50% o més de les places autoritzades (excepte el conductor).
- Conduir amb més de 0,25 mg/l d'alcohol en la sang o amb més de 0,15 mg/l si és novell o professional.

-5 PUNTS Són multes molt greus amb sancions d'entre 301 i 600 euros

- Conduir amb més de 0,5 mg/l d'alcohol en sang, o amb més de 0,3 si és novell o professional o sota els efectes d'estupefaents, estimulants, etc.
- Conduir de manera temerària o participar en competicions il·legals.
- Negar-se a passar les proves dels agents.
- Conduir a més del 50% del límit permès.
- Si ets conductor professional, excedir en més del 50% els temps de conducció o minorar en més del 50% els de descans.

mini per realitzar els cursos de recuperació de punts (dos anys en lloc d'un) i menor temps d'espera en cas de perdre tots els punts (tres mesos en lloc de sis). "No volem que ens donin més punts, però sí que es tingui en compte el tret diferencial de la nostra professió", afegeix Moreno, qui també s'estimaria més abolir algunes infraccions que no posen en perill els altres conductors "per poder perseguir amb major contundència les actituds veritablement perilloses".

Amb vista a la nova implantació de carnet per punts, alguns convenis col·lectius del sector del transport ja han elaborat clàusules pròpies que emparen els conductors en cas de la pèrdua de tots els punts. El conveni col·lectiu d'empreses de transports mecànics de viatgers de la província de Barcelona per als anys 2005-08 n'és un exemple. Segons el conveni, el conductor a qui se suspèn el permís de conduir mentre condueix el vehicle de l'empresa i presta serveis per aquesta té dret a percebre el salari atorgat a la seva categoria i que l'empresa el canviï de lloc de treball segons les necessitats de servei, sempre que la retirada del carnet no s'hagi produït per conducció temerària imputable al conductor, ingestió de drogues o alcohol o omissió del deure d'auxili en cas d'accident. Altres conductors professionals han decidit contractar una pòlissa que cobreixi aquest supòsit. I també queden en la situació dels treballadors autònoms, una gran part del sector.

Reforma del Codi Penal. La posada en marxa del nou sistema de conducció per punts no arriba sola. A partir de l'octubre es tramitarà la reforma del Codi Penal, que no entrarà en vigor, com a molt aviat, fins a final de 2007. El nou codi convertirà en delictes algunes de les denominades conductes de risc, com conduir amb més d'un gram d'alcohol en sang i sobrepassar els límits de velocitat en 50 km/h a la ciutat i 70 km/h a la carretera. Així mateix, preveu penalitzar la conducció sense carnet, també en cas d'haver esgotat el saldo de punts. La qualificació penal dels homicidis per imprudència però, no es modificarà.

Laura de André